

VLOGA PREBAVIL

- prebava hrane (razgradnja hrane in vsrkvanje hranilnih snovi v kri) in oskrba z vodo,
- sprejemanje hrane,
- kosanje in drobljenje hrane
- skladiščenje hrane,
- redčenje, raztapljanje in kemijska razgradnja hrane,
- vsrkavanje hranilnih snovi in oblikovanje iztrebka.

PREBAVA / PRESNOVA

- Razgradnji hranilnih snovi v celici pravimo **presnova**. Po krvi se hranilne snovi prenesejo v vse telesne celice.
- Razgradnjo hrane v prebavilih imenujemo **prebava**. Hrana, ki jo žival poje, se v prebavilih razgradi do majhnih delcev.

ZA KAJ SE PORABLJA HRANA, KI JO ŽIVAL DOBI IZ OKOLJA?

Hrana se porabi za:

- celično dihanje
- snovi za rast (izgradnjo celic,
- skladiščenje v založnih tkivih (maščevje kot zaloga)

PRIMERJAJ PREBAVILA MESOJEDCA IN RASTLINOJEDCA

RASTLINOJEDCI

- hrano mulijo, pri tem pa uporabljajo jezik in **spodnje** prednje zobe
- **zgornjih** prednjih zob nimajo. Z zadnjimi zobmi meljejo rastlinje, (velika, nagubana površina),
- črevesja so daljša,
- celulozo lahko prebavijo, saj enocelični razgrajevalci celuloze živijo v velikem želodcu in v slepem črevesu,
- potrebujejo velike količine hrane in za prehranjevanje porabijo veliko časa.

MESOJEDCI

- imajo prednje zobe zelo dolge in ostre,
- zadnji zobje so sploščeni v greben in delujejo kot nekakšne škarje, ki meso razrežejo,
- črevesja so krajša,
- celuloze v hrani ne morejo prebaviti in izkoristiti,.

PREBAVILA

PREBAVNI PROCESI

V različnih delih prebavne cevi potekajo različni prebavni procesi (glej spodnjo skico):

- 1 hranjenje (sprejemanje hrane v prebavilo),
- 2 drobljenje hrane na manjše koščke,
- 3 razgradnja hrane s prebavnimi sokovi,
- 4 prenos hranilnih snovi iz prebavil v kri ter
- 5 nastajanje iztrebkov (odstranjevanje neprebavljenih ostankov hrane iz telesa) in vsrkvanje vode iz črevesja v kri.

KAKO POTEKA RAZGRADNJA HRANE

1. Prebavna cev se začne z **usti**.
2. Hrana preide iz ust v **želodec**, kjer se zmelje in prepoji s prebavnimi sokovi in sluzjo.
3. Hrana v obliki goste kaše iz želodca preide v **črevo**, kjer se najprej razgradi in nato vsrka v kri, ki hranilne snovi raznese po telesu.
4. Zadnji del črevesa ima vlogo oblikovanja iztrebka. Iztrebek gre iz živali skozi **zadnjično odprtino**.
5. Ob prebavni cevi so **prebavne žleze**, ki izločajo sluz, da hrana lažje drsi skozi prebavilo in prebavne sokove z encimi, ki kemijsko razgradijo hrano.

